A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1323 RENDELETE

(2021. augusztus 10.)

az 1881/2006/EK rendeletnek az egyes élelmiszerekben előforduló kadmium felső határértékei tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az élelmiszerekben előforduló szennyező anyagok ellenőrzésére vonatkozó közösségi eljárások megállapításáról szóló, 1993. február 8-i 315/93/EGK tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 2. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) Az 1881/2006/EK bizottsági rendelet ([2]) megállapítja a különböző élelmiszerek kadmiumtartalmának (Cd) felső határát.

(2) 2009. január 30-án az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) véleményt fogadott el az élelmiszerekben előforduló kadmiumról ([3]). A Hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a kadmium elsősorban a vesékre nézve toxikus hatású, különösen a proximális tubuláris sejtekre, ahol idővel felhalmozódik, és veseműködési zavart okozhat. Tekintettel a kadmium vesére gyakorolt toxikus hatásaira, a Hatóság a kadmium megengedhető heti bevitelét 2,5 μg/testtömegkilogrammban állapította meg. A Hatóság továbbá arra a következtetésre jutott, hogy a felnőttek átlagos expozíciója Unió-szerte megközelíti vagy kissé meghaladja a megengedhető heti bevitel értékét. A Hatóság továbbá azt is megállapította, hogy a lakosság olyan alcsoportjai, mint a vegetáriánusok, a gyermekek, a dohányosok és az erősen szennyezett területeken élők, a megengedhető heti bevitel értékét körülbelül a kétszeresével is meghaladhatják. Ezért az élelmiszerláncba bekerülő szennyező anyagok tudományos testülete arra a következtetésre jutott, hogy a kadmiumexpozíciót csökkenteni kell a lakosság szintjén. E vélemény nyomán a Hatóság 2012. január 17-én tudományos jelentést adott ki, amelyben megerősítette, hogy a gyermekek és a felnőttek a 95. percentilis értékű expozíció esetében meghaladhatják az egészségszempontú irányadó értékeket ([4]).

(3) A Hatóság véleményét és tudományos jelentését figyelembe véve a 488/2014/EU bizottsági rendelet ([5]) új felső határértékeket állapított meg a bébiételekre és a csokoládé- és kakaótermékekre vonatkozóan.

(4) A Bizottság azonban úgy ítélte meg, hogy a meglévő felső határértékek azonnali csökkentése akkoriban nem volt megfelelő. Ezért elfogadta az (EU) 2014/193/EU bizottsági ajánlást ([6]), amelyben felszólította a tagállamokat annak biztosítására, hogy a már rendelkezésre álló, a kadmium csökkentésére irányuló módszerekkel kapcsolatban tájékoztatást nyújtsanak és népszerűsítsék azokat a mezőgazdasági termelők körében, továbbá kezdjék meg vagy folytassák azok végrehajtását, az élelmiszerek kadmiumtartalmára vonatkozó adatok gyűjtésével pedig rendszeresen kövessék nyomon a kadmium csökkentésére irányuló intézkedések előrehaladását, valamint 2018 februárjáig jelentsék be az adatokat, különösen a felső határértéket megközelítő vagy azt meghaladó kadmiumszintek vonatkozásában.

(5) A kadmium csökkentésére irányuló intézkedések végrehajtását követően gyűjtött legfrissebb előfordulási adatok értékelése azt mutatja, hogy most már lehetséges a kadmium előfordulásának csökkentése számos élelmiszerben. Ezért helyénvaló a kadmiumra vonatkozó jelenlegi felső határértékek csökkentése vagy az ezekre az élelmiszerekre vonatkozó felső határértékek megállapítása.

(6) Az 1881/2006/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

([1]) HL L 37., 1993.2.13., 1. o.

([2]) A Bizottság 1881/2006/EK rendelete (2006. december 19.) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról (HL L 364., 2006.12.20., 5. o.).

([3]) Az EFSA élelmiszerláncba bekerülő szennyező anyagokkal foglalkozó tudományos testülete (CONTAM); Tudományos szakvélemény az élelmiszerekben előforduló kadmiumról (Scientific opinion on cadmium in food): *EFSA Journal* 2009(980) 1-139, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2009,980.

([4]) Az EFSA tudományos jelentése az étrendi kadmiumexpozícióról az európai lakosság körében (Scientific Report of EFSA on Cadmium dietary exposure in the European population). EFSA Journal 2012;10(1):2551, 37 o. https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2012,2551.

([5]) A Bizottság 488/2014/EU rendelete (2014. május 12.) az 1881/2006/EK rendeletnek az élelmiszerekben előforduló kadmium felső határértékei tekintetében történő módosításáról (HL L 138., 2014.5.13., 75. o.).

([6]) A Bizottság 2014/193/EU ajánlása (2014. április 4.) az élelmiszerekben előforduló kadmium csökkentéséről (HL L 104., 2014.4.8., 80. o.).

(7) Tekintettel arra, hogy a kadmium olyan genotoxikus karcinogén anyag, amely közvetve fejti ki hatását, és ezért jelenléte nagyobb közegészségügyi kockázatot jelent, a kadmiumot tartalmazó olyan termékek, amelyek nem felelnek meg az új felső határértékeknek, és amelyeket e rendelet hatálybalépése előtt hoztak forgalomba, csak korlátozott ideig maradhatnak forgalomban.

(8) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1881/2006/EK rendelet melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

A mellékletben felsorolt, a hatálybalépést megelőzően jogszerűen forgalomba hozott élelmiszerek 2022. február 28-ig forgalomban maradhatnak.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. augusztus 10-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az 1881/2006/EK rendelet melléklete 3. szakasza („Fémek”) 3.2. alszakaszának („Kadmium”) helyébe a következő szöveg lép:

Élelmiszerek [1]		Legmagasabb határérték (mg/kg nedves tömeg)
„3.2.	**Kadmium**	
3.2.1.	Gyümölcsök [27] és fán termő héjas gyümölcsűek [27]	
3.2.1.1.	Citrusfélék, almatermésűek, csonthéjasok, étkezési olajbogyó, kivi, banán, mangó, papaya és ananász	0,020
3.2.1.2.	Bogyósgyümölcsűek, a málna kivételével	0,030
3.2.1.3.	Málna	0,040
3.2.1.4.	Gyümölcsök, kivéve a 3.2.1.1., a 3.2.1.2. és a 3.2.1.3. pontban felsoroltakat	0,050
3.2.1.5.	Fán termő héjas gyümölcsűek (*)	
3.2.1.5.1.	Fán termő héjas gyümölcsűek, kivéve a 3.2.1.5.2. pontban felsoroltakat	0,20
3.2.1.5.2.	Fenyőmag	0,30
3.2.2.	Gyökér- és gumós zöldségek [27]	
3.2.2.1.	Gyökér- és gyökgumós zöldségek, kivéve a 3.2.2.2., a 3.2.2.3., a 3.2.2.4., a 3.2.2.5. és a 3.2.2.6. pontban felsoroltakat. A burgonya esetében a felső határérték a hámozott burgonyára alkalmazandó.	0,10
3.2.2.2.	Retek	0,020
3.2.2.3.	Trópusi gyökér- és gyökgumós zöldségek, petrezselyemgyökér, tarlórépa	0,050
3.2.2.4.	Cékla	0,060
3.2.2.5.	Zellergumó	0,15
3.2.2.6.	Torma, paszternák, saláta bakszakáll	0,20
3.2.3.	Hagymafélék [27]	
3.2.3.1.	Hagymafélék, kivéve a fokhagymát	0,030
3.2.3.2.	Fokhagyma	0,050
3.2.4.	Termésükért termesztett zöldségek [27]	
3.2.4.1.	Termésükért termesztett zöldségek, kivéve a padlizsánt	0,020
3.2.4.2.	Padlizsán	0,030
3.2.5.	Káposztafélék [27]	
3.2.5.1.	Káposztafélék, kivéve a leveles káposztaféléket	0,040
3.2.5.2.	Leveles káposztafélék	0,10
3.2.6.	Levélzöldségek és fűszernövények [27]	
3.2.6.1.	Levélzöldségek, kivéve a 3.2.6.2. pontban felsoroltakat	0,10
3.2.6.2.	Spenót és hasonló levelek, mustármag és friss fűszernövények	0,20
3.2.7.	Hüvelyes zöldségek [27]	0,020

3.2.8.	Szárukért termesztett zöldségek [27]	
3.2.8.1.	Szárukért termesztett zöldségek, kivéve a 3.2.8.2. és a 3.2.8.3. pontban felsoroltakat	0,030
3.2.8.2.	Póréhagyma	0,040
3.2.8.3.	Szárzeller	0,10
3.2.9.	Gomba [27]	
3.2.9.1.	Termesztett gombák, kivéve a 3.2.9.2. pontban felsoroltakat	0,050
3.2.9.2.	*Lentinula edodes* (Shiitake gomba) és *Pleurotus, ostreatus* (kagylógomba)	0,15
3.2.9.3.	Vadgomba	0,50
3.2.10.	Hüvelyesek és hüvelyesekből származó fehérjék	
3.2.10.1.	Hüvelyesek, kivéve a hüvelyesekből származó fehérjéket	0,040
3.2.10.2.	Hüvelyesekből származó fehérjék	0,10
3.2.11.	Olajos magvak (*)	
3.2.11.1.	Olajos magvak, kivéve a 3.2.11.2., a 3.2.11.3., 3.2.11.4., a 3.2.11.5 és a 3.2.11.6. pontban felsoroltakat	0,10
3.2.11.2.	Repcemag	0,15
3.2.11.3.	Földimogyoró és szójabab	0,20
3.2.11.4.	Mustármag	0,30
3.2.11.5.	Lenmag és napraforgómag	0,50
3.2.11.6.	Mák	1,20
3.2.12.	Gabonafélék (**)	
3.2.12.1.	Gabonafélék, kivéve a 3.2.12.2., a 3.2.12.3., a 3.2.12.4. és a 3.2.12.5. pontban felsoroltakat	0,10
3.2.12.2.	Rozs és árpa	0,050
3.2.12.3.	Rizs, quinoa, búzakorpa és búzasikér	0,15
3.2.12.4.	*Triticum durum* (durumbúza)	0,18
3.2.12.5.	Búzacsíra	0,20
3.2.13.	Az alább felsorolt kakaó- és csokoládétermékek [49]:	
3.2.13.1.	– tejcsokoládé 30 %-nál kisebb kakaószárazanyag-tartalommal	0,10
3.2.13.2.	– csokoládé 50 %-nál kisebb kakaószárazanyag-tartalommal – tejcsokoládé legalább 30 % kakaószárazanyag-tartalommal	0,30
3.2.13.3.	– csokoládé legalább 50 % kakaószárazanyag-tartalommal	0,80
3.2.13.4.	– a végső fogyasztó számára értékesített kakaópor vagy a végső fogyasztó számára értékesített édesített kakaópor (ivócsokoládé) kakaótartalma	0,60
3.2.14.	Állati eredetű termékek – szárazföldi állatok [6]	
3.2.14.1.	Szarvasmarhafélék, juh, sertés, és baromfi húsa (a belsőségek kivételével)	0,050

3.2.14.2.	Lóhús, a belsőségek kivételével	0,20
3.2.14.3.	Szarvasmarhafélék, juh, sertés, baromfi és ló mája	0,50
3.2.14.4.	Szarvasmarhafélék, juh, sertés, baromfi és ló veséje	1,0
3.2.15.	Állati eredetű termékek – halak, haltermékek és egyéb tengeri és édesvízi élelmiszer-ipari termékek	
3.2.15.1.	Halak színhúsa [24] [25], kivéve a 3.2.15.2., a 3.2.15.3. és a 3.2.15.4. pontban felsorolt fajokét	0,050
3.2.15.2.	Az alábbi halfajok színhúsa [24] [25]: makréla (*Scomber species*), tonhalfélék (*Thunnus species, Katsuwonus pelamis, Euthynnus species*), vörösfarkú géb (*Sicyopterus lagocephalus*)	0,10
3.2.15.3.	Az alábbi halfajok színhúsa [24] [25]: páncélos makréla (*Auxis species*)	0,15
3.2.15.4.	Az alábbi halfajok színhúsa [24] [25]: szardella (*Engraulis species*), kardhal (*Xiphias gladius*), szardínia (*Sardina pilchardus*)	0,25
3.2.15.5.	Rákfélék [26]: végtagok és has színhúsa [44]. A tarisznyarákok és tarisznyarákszerű rákfélék (*Brachyura* és *Anomura*) esetében a végtagok színhúsa.	0,50
3.2.15.6.	Kéthéjú kagylók [26]	1,0
3.2.15.7.	Lábasfejűek (zsigerek nélkül) [26]	1,0
3.2.16.	Anyatej-helyettesítő tápszerek, anyatej-kiegészítő tápszerek, csecsemők és kisgyermekek számára készített, speciális gyógyászati célra szánt élelmiszerek [3] [29] és kisgyermekeknek szánt tápszerek [29] [57]:	
3.2.16.1.	– porként forgalomba hozott, tehéntej-fehérjékből vagy tehéntejfehérje-hidrolizátumokból gyártott	0,010
3.2.16.2.	– folyadékként forgalomba hozott, tehéntej-fehérjékből vagy tehéntej-fehérje-hidrolizátumokból gyártott	0,005
3.2.16.3.	– porként forgalomba hozott, szójafehérje-izolátumokból vagy ezek tehéntej-fehérjékkel készített keverékéből gyártott	0,020
3.2.16.4.	– folyadékként forgalomba hozott, szójafehérje-izolátumokból vagy ezek tehéntej-fehérjékkel készített keverékéből gyártott	0,010
3.2.17.	Kisgyermekeknek szánt tápszerek [29] [57]:	
3.2.17.1.	– porként forgalomba hozott és fehérje-izolátumokból gyártott, kivéve a szójafehérje-izolátumokat vagy ezek tehéntej-fehérjékkel készített keverékeit	0,020
3.2.17.2.	– folyadékként forgalomba hozott és fehérje-izolátumokból gyártott, kivéve a szójafehérje-izolátumokat vagy ezek tehéntej-fehérjékkel készített keverékeit	0,010

3.2.18.	Csecsemők és kisgyermekek számára készült feldolgozott gabona alapú élelmiszerek és bébiételek [3] [29]	0,040
3.2.19.	Csecsemők és kisgyermekek általi fogyasztásra szánt, így címkézett és eladott italok, kivéve a 3.2.16. és 3.2.17. pontban foglaltakat	
3.2.19.1.	Folyadékként forgalomba hozva, vagy koncentrátumból készítve a gyártó utasításait követve, ideértve a gyümölcsnektárokat is [4]	0,020
3.2.20.	Étrend-kiegészítők [39]	
3.2.20.1.	Étrend-kiegészítők, kivéve a 3.2.20.2. pontban felsorolt étrend-kiegészítőket	1,0
3.2.20.2.	A kizárólag vagy főként szárított tengeri moszatokból, tengeri moszatokból származó termékekből készülő étrend-kiegészítők vagy szárított kéthéjú kagylókból készülő étrend-kiegészítők	3,0
3.2.21.	Só	0,50

(*) A felső határértékek nem vonatkoznak a zúzásra és olajfinomításra szánt fán termő héjas gyümölcsűekre és olajos magvakra, feltéve, hogy a fennmaradó, préselt, fán termő héjas gyümölcsűeket vagy olajos magvakat nem hozzák forgalomba élelmiszerként. Amennyiben a fennmaradó, préselt, fán termő héjas gyümölcsűeket vagy olajos magvakat élelmiszerként hozzák forgalomba, e rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdését figyelembe véve a felső határértékek alkalmazandók.

(**) A felső határértékek nem vonatkoznak a sör vagy párlatok gyártásához malátaként használt gabonafélékre, feltéve, hogy a fennmaradó malátát nem hozzák forgalomba élelmiszerként. Amennyiben a fennmaradó malátát élelmiszerként hozzák forgalomba, e rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdését figyelembe véve a felső határértékek alkalmazandók.”